

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس بالینی *Course Syllabus*

عنوان کارآموزی: پرستاری بیماریهای روان
شماره درس: ۵۱۳۳۱۴
تعداد واحد: ۱ واحد
نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴
دروس پیش نیاز: پرستاری بهداشت روانی، پرستاری بیماریهای روانی
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری ترم ششم
زمان کارآموزی: سه روز اول هفته ساعت 7:30 الی ۱۲:۳۰
محل کارآموزی: بیمارستان فارابی و خورشید
مسئول درس: دکتر محمد اکبری
زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ها ۱۷/۳۰-۱۵/۳۰
شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۸۶

Email: akbari129@yahoo.com

اساتید درس: اعضای گروه روانپرستاری

مقدمه:

تجربه بالینی جزء تکمیلی آموزش در تربیت پرستاری کارآمد است و تکامل هویت حرفه ای دانشجویان را سرعت می بخشد. لذا برنامه آموزش پرستاری باید به گونه ای باشد که کفایت حرفه ای در ارائه خدمات پرستاری در حیطه روانپزشکی، قدرت تشخیص، نحوه برخورد با مسائل و مشکلات مددجویان و اتخاذ تصمیم مناسب توسط دانشجویان را افزایش دهد. طرح دوره مبتنی بر این مهم تدوین یافته است.

هدف کلی:

ارتقاء سطح مراقبتهای پرستاری در قالب فرآیند پرستاری، ارتقاء سطح مهارت ارتباط پرستاران با بیماران روانی و خانواده آنها و بکار بستن این مهارت ها در انجام مراقبتهای پرستاری از هر بیمار

اهداف رفتاری:

از دانشجویان انتظار می رود طی دوره کارآموزی:

بر اساس فرآیند پرستاری:

بیمار را مورد بررسی قرار دهند.

تشخیص های پرستاری را با توجه به جدول تشخیص های پرستاری **NANDA** مکتوب نمایند.

اهداف (کوتاه مدت و بلند مدت) را بطور صحیح تعیین نمایند.

اولویت‌های مراقبتی را دقیقاً مشخص کنند.

پس از برنامه ریزی با توجه به امکانات موجود در بخش، جهت حل مشکلات بیمار اقدامات لازم را انجام دهند.
در زمان ترخیص بیمار یا به اتمام رسیدن دوره کارآموزی بیمار را بطور دقیق، مجدداً مورد ارزیابی قرار دهند.

دانشجویان باید بتوانند:

- یک شرح حال روانپزشکی از بیمار اخذ نمایند.
- یک معاینه وضعیت روانی (MSE) از بیمار بعمل آورند.
- بطور مستقل و نیز در جمع دانشجویان برای برقراری ارتباط درمانی با بیماران اقدام نمایند.
- تکنیک‌های مختلف ارتباط درمانی نظیر توجه کردن، گوش دادن فعال، انعکاس احساس و خلاصه نمودن گفتار مددجو را بکار ببرند.
- طی برقراری ارتباط درمانی از موانع ارتباطی اجتناب نمایند.
- مددجو را از نظر بهداشت فردی، وضعیت ظاهری، آراستگی و توانایی مراقبت از خود مورد بررسی قرار دهند.
- نیازهای بیمار (بر اساس نظریه مازلو) را بررسی نمایند.
- توانایی‌های بیمار را مورد ارزیابی قرار دهند.
- استرس‌های مددجو را با استفاده از ابزارهایی نظیر مقیاس هولمز -راهه بررسی نمایند.
- قدرت سازگاری مددجو را بررسی نمایند.
- یک معاینه جسمی از بیمار به عمل آورند.
- علائم حیاتی مددجو را اندازه گیری و ثبت نمایند.
- الگوی تغذیه مددجو را مورد بررسی قرار دهند.
- وضعیت دفع مددجو را بررسی نمایند.
- وضعیت خواب و استراحت مددجو را بررسی نمایند.
- آزمایشات بیمار را بررسی نمایند.
- نیازهای آموزشی مددجو را تعیین نمایند.
- مشکلات بیمار را فهرست نمایند.
- با پرسنل بخش و اعضاء تیم درمان جهت مراقبت از بیمار همکاری و ارتباط مناسب داشته باشند.
- داروهای رایج در بخش روانپزشکی را بشناسد و عوارض دارویی و نحوه مدیریت آنها را بداند.
- داروهای بخش را آماده و قوانین مربوط به دارو دادن را رعایت نمایند.
- دانشجو موظف است بطور روزانه در کلیه مداخلات نظیر شرکت در کاردرمانی، ورزش، موسیقی درمانی، الکتروشوک و ... بیمار خود را همراهی کنند.

حداقل یک روز در سالن الکتروشوک بیمار خود را همراهی کنند و مراقبت‌های قبل، حین و بعد از ECT را اجرا کند.

- گزارش روزانه پرستاری را برای بیماران به درستی ثبت کند و موارد اضطراری را به اطلاع سرپرستار بخش برساند.

- دانشجو موظف است اقدامات حفاظتی پیشگیرانه بخش را رعایت کند (فرار و خودکشی و ...).

- تدابیر لازم در برخورد با بیمار پرخاشگر را به کار گیرند.

- تدابیر لازم را برای پیشگیری از فرار مددجو بکار گیرد و چگونگی برخورد مناسب با مددجویانی که اقدام به فرار کردند را بشناسند.

- به مددجو در زمینه نوع بیماری، علائم، اهمیت درمان دارویی و غیر دارویی آموزش دهند.

- جهت اوقات فراغت بیمار برنامه ریزی نمایند و انگیزه وی جهت شرکت در برنامه‌های درمانی نظیر کار درمانی را تقویت کنند.

- به بهداشت فردی بیمار (حمام، تغذیه، خواب، لباس و ...) توجه نماید و انگیزه خودمراقبتی در این زمینه در بیماران را ارتقاء بخشد.

- مهارت‌های برقراری ارتباطات اجتماعی اثربخش را به بیمار آموزش دهند.

- روش‌های مدیریت استرس شامل پیشگیری و راه‌های غلبه بر استرس را به مددجو آموزش دهند.

- روشهای ارتقاء سازگاری را به مددجو آموزش دهند.
- روشهای شناخت و ارتقاء توانمندیهای مددجو را به مددجو آموزش دهند.
- به خانواده مددجو در زمینه نحوه برقراری ارتباط صحیح با بیمار، نوع بیماری، علائم و پیشگیری از عود بیماری مددجو، آموزش دهند.
- تحت نظر استاد خود حداقل یکبار نسبت به معرفی یک بیمار (بررسی و بحث در مورد مسائل و مشکلات مددجو در خانواده و جامعه) در جمع دانشجویان اقدام نمایند.
- تحت نظر مربی خود نسبت به برگزاری یک جلسه آموزش گروهی مددجویان در بخش اقدام نمایند.
- در بازه زمانی تعیین شده تکالیف محوله در قالب کارپوشه را به استاد درس تحویل دهند.

شیوه کارآموزی (شیوه ها و رویکردهای آموزش بالینی، ملزومات مورد نیاز تدریس بالینی):

با حضور دانشجو در بخش در ساعت مقرر، استاد بالینی با بیان اهداف کارآموزی و آشنا نمودن دانشجو به شرایط محیط یادگیری، با تعیین مددجو برای هر دانشجو و مشخص نمودن برنامه کارآموزی، شرایط را برای فراگیری آموزش لازم دانشجو فراهم می کند. دانشجو بایستی تلاش نموده و از راهنمایی های استاد مربوطه جهت ارتقاء مهارتهای بالینی خود استفاده نماید. مشاهده ارتباط درمانی استاد،

فعالیتهای فراگیران:

- ۱- بررسی کامل مددجو
- ۲- ارائه مراقبت
- ۳- ارزیابی برایندهای مورد انتظار

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ارزشیابی دانشجو در حین و پایان دوره بر اساس اهداف آموزش به صورت:

- بررسی وضعیت جسمی و روانی 5نمره
- اجرای فرایند پرستاری و ثبت آن 5نمره
- آموزش به مددجو 2نمره
- اخلاق و ارتباط حرفه ای 4نمره
- ارزیابی مهارت بالینی ارتباط 2نمره
- آزمون شفاهی 2نمره

مسئولیت های دانشجو

- حضور مداوم و به موقع دانشجو در بخش.
- رعایت آراستگی و قوانین مربوط به پوشش و اخلاق حرفه ای.
- برقراری ارتباط مناسب با سایر دانشجویان و پرسنل بخش های روانپزشکی.
- اجرای برنامه ارائه شده با نظارت استاد طبق اهداف
- مطالعه مطالب تئوری پیش نیاز واحد کارآموزی.
- ارائه کارپوشه محتوی تکالیف توصیه شده استاد در طی دوره بالینی.

تکمیل لاگ بوک الکترونیک در طی دوره کارآموزی.

سیاستها و قوانین دوره :

1. به همراه داشتن گوشی تلفن همراه در بخش های روانپزشکی تحت هیچ شرایطی مجاز نیست و در صورت مشاهده استاد مجاز است از ادامه حضور دانشجو در آن روز در کارآموزی ممانعت بعمل آورد.
2. دانشجویان موظفند رأس ساعت **07:30** یا **13:30** (شیفت های عصر) در بخش حضور یابند
3. دانشجو موظف است لاگ بوک روان را تکمیل نماید (هر فعالیت دو مورد مشاهده و انجام تحت نظارت)
4. دانشجویان موظفند تا ساعت **12:30** در بخش حضور داشته باشند
5. استاد مجاز است از ورود دانشجویانی که در ورود به بخش بیش از **15** دقیقه تأخیر دارند ممانعت بعمل آورده و آن روز را برای دانشجو غیبت ثبت نماید.
6. در صورت غیبت بیش از **1/10** ساعات کارآموزی:
- در صورتی که غیبت مجاز باشد: واحد درسی دانشجو حذف خواهد شد.
- در صورتی که غیبت غیر مجاز باشد: نمره دانشجو در درس، صفر اعلام می شود.
7. دانشجویان موظفند طی دوره بالینی، موازین شرعی، عرفی و اخلاقی متناسب با جایگاه حرفه ای یک پرستار را رعایت کنند.

منبع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

۱. کوشان م، واقعی س، روانپرستاری بهداشت روانی ۲. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، چاپ یازدهم، ۱۴۰۲

منابع و محتوای مفید برای یادگیری بهتر :

- ۱- جنتی، یدالله، حسینی، جواد، عظیمی، حمیده، محمودی قهرمان. پرستاری بهداشت روان ۲ تهران: نشر جامعه نگر، ۱۴۰۲
- ۲- حجتی، حمید. مرور جامع روانپرستاری، نشر جامعه نگر، ۱۴۰۰
- ۳- فورتناش کاترین. طرحهای مراقبت روانپرستاری. ترجمه محمدآقاجانی، تهران، نشر اندیشه رفیع، ۱۳۹۱
- ۴- آن اسحاق. اصول روانپرستاری. ترجمه جهانگیر مقصودی، اصفهان، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، پاییز ۱۳۸۳
- ۵- قضاوی، زهرا و لهراسبی، فاطمه. مهارت های ارتباطی با بیماران بستری در بخش روان پزشکی اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۱۳۹۲
- ۶- تاونسند، مری- تشخیصهای پرستاری در اختلالات روانی - ترجمه اعضای هیئت علمی گروه روانپرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، انتشارات آبنوس، چاپ دوم- ۱۳۸۶
8. Videbeck SL. Psychiatric-Mental Health Nursing. 8th ed. Lippincott Williams and Wilkins; 2020 .
9. Boyd MA. Psychiatric Nursing: Contemporary Practice. LWW; 2017 .
- ۱۰- نصیری، محمود. اختلالات اسک زوفرنیا و خلقی (آنچه خانواده بیماران مبتلا به اختلالات اسک زوفرنیا و خلقی می خواهند بدانند اصفهان، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۵
11. Townsend MC. Psychiatric Nursing: Assessment, Care Plans, and Medications. 9th ed. F.A. Davis Company; 2014 .

Online Data Bases:

<https://www.apna.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=3310>

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش

اهداف رفتاری	تاریخ
MSE, PE, LIFE STYLE, Social Skills آشنایی با بیمارستان و بخش و بررسی وضعیت مددجو از نظر	روز اول
MSE, PE, LIFE STYLE, Social Skills بررسی وضعیت مددجو از نظر	روز دوم
(Nursing Diagnosis) تدوین تشخیصهای پرستاری مبتنی بر تجزیه و تحلیل داده های بررسی و شناخت	روز سوم
(Nursing Diagnosis) تدوین تشخیصهای پرستاری مبتنی بر تجزیه و تحلیل داده های بررسی و شناخت	روز چهارم
تدوین برنامه مراقبت پرستاری بر اساس تشخیصهای پرستاری برای مددجو	روز پنجم
(Nursing Care Plan) تدوین و ارائه مراقبتهای پرستاری مبتنی بر اهداف و تشخیص های پرستاری	روز ششم
(Nursing Care Plan) تدوین و ارائه مراقبتهای پرستاری مبتنی بر اهداف و تشخیص های پرستاری	روز هفتم
آشنایی با بخش شوک درمانی، موسیقی درمانی و کاردرمانی و توانایی ایجاد انگیزه ادامه درمان در مددجو	روز هشتم
ارزیابی دقیق کلیه اقدامات پرستاری و درمانی ارائه شده برای مددجو	روز نهم
ارزیابی دقیق کلیه اقدامات پرستاری و درمانی ارائه شده برای مددجو	روز دهم